

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Opraviništvo, na katero naj se blagovoljjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vabilo na naročbo.

Koncem tega meseca začenja se novo naročevanje na „Slovenski Narod“. Vse gg. naročnike, katerim naročnina poteka, nujno prosimo, da jo ob pravem času pošljejo, ker moramo na nalog lastništva list ustavljati onim, kateri naprej ne plačajo. Ker se lista tiska le toliko, kolikor je naročnikov, ne moremo vselej kasneje številke dopošiljati, ako se naročevanje zakasni.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta	6 gld. 50 kr.
Za četrt leta	3 „ 30 „
Za en mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta	8 gld. — kr.
Za četrt leta	4 „ — „
Za en mesec	1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr. Po pošti sprejeman „ „ 3 „ — „

Administracija „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 18. marca.

Pri poskušeni volitvi v nemške in nemškutarske ljubljanske kazini je naš odrodek g. Dežman priporočal svoje kandidate, o slovenskih pak poleg družih zabavljic rekel (če „Tagblatt“ prav poroča), da je slovenska stranka take kandidate postavila, kateri bi razdejalno delali, ako pridejo v mestni zbor („Die Gegenpartei hat unter anderen Männer aufgestellt, welche, falls selbe gewählt würden, als zerstörendes Element im

Schosse des Gemeinderathskörpers wirken würden . . . Fänden störende, das bisher geschaffene Gute (!) zersetzende Elemente im Gemeinderath Platz, würden sich die von Rechtsgefühl (oho!) und Anstand durchglühten (oh!) Gemeinderathsmitglieder zurückziehen.“)

S tem je gospod Dežman prav za prav samo priporočal kandidate od narodne strani postavljene. Zakaj nič boljšega in nič potrebnjega nij, kakor razdejati nemškutarsko kliko, ki je gospodarstvo nad mestom na-se potegnila in ga na škodo mesta in v nezadovoljnost prebivalstva v rokah ima, ter se drži le s terorizmom in z oblastjo, katero ravno ima in jo ljuto rabi.

Gadno je pa slišati iz ust političnega uskoka, transfuge Dežmana o „Rechtsgefühl und Anstand.“ On in morda še nekateri Ljubljancje vedó, da je ravno nemškutarska manjšina zato škandal delala v prejšnjem mestnem zboru, da ga je vlada razpustila in je namesto Coste splezal Dežman na županstvo. „Wie der Schelm ist, so denkt er von Anderen.“ Narodna stranka pač nema uzroka, zdanjemu mestnemu zboru prizanašati, in če je res, kar je Dežman dejal, da bi se razkropili različni Čubri, Lašanje, in kar je še starega penzioniranega ali za penzijo zrelega v mestnem zboru, potlej Ljubljancje gotovo volite narodne kandidate, kajti treba je res pometati na rotovži. Enkrat pride gotovo tudi tam boljše, ali če je prej, boljše je. — Zato pa zopet pozivljemo vse prijatelje slovenske stvari, da agitirajo. Brez ustne agitacije ne ide.

Iz Srbije

prihajajo poročila dobrega glasú. Vladni dunajski listi že poročajo: „Tri dni za vrstjo

so bila v Belgradu prav resna ministerska posvetovanja; ves svet vé, da se je tu govorilo o napovedi vojne. Vlada je sklenila, Ristića v Carigrad poslati, ki bode srbske terjatve razložil.“ — Tudi „N. Fr. Pr.“ ima iz Pešte telegram, da je zmagal vojeviti duh v Belgradu. Da se zatorej pričakovati, da se bode Srbija vendar-le izvila iz mreže diplomacije in udarila na onemoglo Turčijo, katere cela gnjiloba se vidi v Hercegovini. Odločilen čas je sedaj.

„Vidovdan“ v zadnjem listu naglašá, da je sedaj prišel čas, da vsak Srb pokaže aktivno rodoljubje, ter pozivlje, naj narod vladi dá denar na razpolaganje. Dosti je Srbov, ki morejo po 1000, 500, 50, 10 ali 5 dukatov vladi posoditi, da bode zvršila veliki nalog, katerega se ima lotiti. Sedaj nij dovolj, da vsak „rodoljub“ domovini le dobro želi, ampak delati se mora in dati za njo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. marca.

Da-si zborujejo deželni zbori, vendar vlada v notranjej politiki tišina takó, da nemamo denes nijednega važnega čina zaznamovati.

Vnane države.

V italijanskej zbornici je Minghetti finančno stanje razlagal. Rekel je, da računski sklep za leto 1875 kaže vsled prišede (prihranjenja) in vsled večjih dohodkov v davkih poboljšanje za 50 milijonov nasproti proračunu. Za leto 1876 je proračun tak, da je dohodkov 1305, stroškov pa 1290 milijonov lir, torej preostanek 15 milijonov, pri čemer so izredni stroški za železnice uže vračunani. — Torej Italija si je opomogla.

Papež je slovesno sprejel 10. t. m. ruskega diplomatskega agenta kneza Urusova. Tako je tedaj zveza Rusije z glavarjem katoliške cerkve zopet zaceljena.

Listek.

Biseri.

Znano je, da se šteje prava bisernica (Meleagrina margaritifera L.), mej mekužce in je torej po svojej organizaciji našim navadnim jezerskim školjkam zelo podobna. Kakor pri teh, sastaje tudi njeno telo iz mehke, opolzle, raztegljive mase, v katerej pak so organi za dihanje in prebavljanje bolje razviti, nego bi smeli pričakovati zaradi nizke stopinje, koju zavzimajo te vrste živali v sistemi. Telo bisernice je, kakor pri vseh mekužcih, obdano z mehko oprijemajočo se kožnasto vrečico; plašč imenovan. Kot organ za premikanje služi jej jednako večemu delu školjk sekiričast podaljšek trebuha, noga, s katero se zamore počasi premikati po dnú vodá. Da se prime dna, k temu pak jej pomore čop kožnastih nitij, ki jih byssus ime-

nejuje in s kojimi se more prisesati na tvrda tela.

Zelo pripravno je urejena hišica, v katerej biva ta žival. Kakor so njene lupine po svojej okroženosti četirivoglasti podobi navadnim ostrženim školjkam, tako so jim tudi jednake po svojej trpljivosti in trdnosti. Te zaklopnice sostoje iz skladov ogljeno-kislega apna, kojega žival izločuje iz telesa vsled svoje posebnostne organizacije in so na notranjej strani s tvrdim svetlim skladom prevlečene. Nad vse varno in dobro je zaprto to pahišje. V njegovem zadnjem delu se vidijo nepravilne zareze, v katerih imajo mesto mišice, s kojimi je prirastena žival na svojo hišo. Razen tega ima školjka na svojem zadnjem robu še zobčaste izstopke in vreze, ki se prav natanko prijemljejo drug drugemu in služijo kot ključavnica, zato so jim tudi dali to ime. Da pa je vse še boljše trdno, obdaje ključavnico, še žilasta vóz, katera, elastična,

služi živali, da ima zaklopnice lahko odprte, dokler se jej ljubi. Tú je mesto, kjer nastajajo biseri in kjer se nahajajo ali prosto v lupini mej mehkiimi deli plaščevimi ali pak na notranjej strani lupine trdo se držeči. Število biserov, ki se nahajajo v jednej bisernici, je zelo različno in precejšnje. Primerilo se je uže, da so dobili v jednej samej školjki 20, 70 do 90 bisernih jagod.

Ako tudi so biseri produkt živalstva, vendar se uvrstevajo zavoljo svojih kemičnih in fizikalnih lastnostij mej rudnine, in stališča, s kojega se presojuje taiste, so tudi za nje karakteristične.

S teh stališč se čuje prvo vprašanje po njihovih delih, iz kojih sostoje, po prvinah, iz katerih se vidijo sestavljene. Tu je tedaj pred vsem njihova napolnjenost z ogljeno-kislím apnom, koja jim je pridobila odločeno mineraličen karakter. V 100 delih biserne mase se je našlo 87 do 98 procentov ogljeno-

V **pruske** poslanskej zbornici so imeli 14. t. m. postavo o ljudskem šolstvu. Minister Falk je razvijal, da je vrhovno načelo pruske vlade glede veronauka ta: veronauk uči tist učitelj, ki je od države za postavljene in sicer uči religijo v imenu države. Iz tega načela se lahko potezajo konsekvencije.

Dopisi.

Iz Gradca 16. marca [Izv. dopis.] Na mnoga, odličnejšim Slovincem v domovine mile kraje poslana vabila k besedi s plesom na korist podpiralneje zalogi slovanskih vseučiliščnikov, došla so posameznim dijakom od znanih mož razna pisma, več ali manj obtežena z lepimi obeti in tehtnimi sveti. Odlikujejo se po raznih posebnostih: to je šegavo in dovtipno, drugo opominjevalno k zdravju in veselju, tretje kratko in pikro itd.; vsa pa imajo skupno lastnost, da so namreč — gluha. Nekomu se je ubrala posebno krepka beseda, katera je vredna, da se zabilježi, če tudi je ponižni rodoljub izrečno prosil, naj se ga zaradi tega pisma ne hvalisa po časopisih, kajti on ljubi domovino in njene sinove na tihem. Slove pa tako-le: Preljubi mladi prijatelj! Strašno me večeli, da se me v daljnem mestu še spominjate. Saj si mislim, da ste le Vi tisti, ki je tamošnji vrli mladini naznanil, da sem tudi jaz iskren rodoljub v slovenske deželi. Najtoplejše zahvalo za čast in dobroto, ki ste mi jo skazali poslavši mi vabilo. Priti pa nissem mogel, saj znate, da še na bližnjico je tako daleč v Gradec. Plesal bi uže tako ne bil, ker mi noge ne gredo več na skok. Nekdaj pač — o srečna dijaška leta — tudi mi nijsmo „šparali“ nog ne v pustu ne v postu. A zdaj se nam hrbet uže šuni. Oprostite torej, da nissem prišel. Zraven ste mi pisali, naj pošljem kaj kebrov. Neizmerno me veseli uka žeja slovenske mladine. V prirodoznanstvu tudi sam nekoliko diletantujem. Vem, da tam nemate še kebrov, ker je svet premrzel; pa tudi tukaj nissem še nobenega videl, gruda je še pretrda. Ali meseca maja Vam jih lahko pošljem, mnogo in raznovrstnih. Škatljica menda ne bo preteška, ker bodo nekateri v njej froleli. V maju tedaj prav z veseljem!

Če tudi me niste opominjali, vendar bi se bil skoraj sam zmislil, da bi ne bilo napakno, ko bi mi bilo palo v glavo, da bi morda rajtal poslati na Vaše cenjeno vabilo kaj novcev. Zdaj stoprav se mi začinja daniti,

da ste utegnili zato poslati vabila slovenskim rodoljubom, da bi kedo kaj Kaj ne, mladi prijatelj, da je pes tija tako molil? Res, da še jedenkrat ponovim, skoraj bi bil rajtal tudi jaz kaj poslati. Ali hentano bodi! verujte mi, da nissem v prostoru. Naša miljena domovina ima toliko režečih ran, da sami ne vemo, na katero bi prej kapljali hladilnega olja, ali (kar je ceneji) jo spirali s črsto vodo.

Najboljši možje nam pomirajo kar drug za drugim, da nas je le malo korenjakov več ostalo. Poleg te izgube je treba še za spomenike skladati, tu več, tu manj, po zaslugah. — Hercegovcem je treba tudi kaj vreči. Tisto obnošeno suknjo, ki sem jo mislil dati Vam enkrat pozneje, poslal sem hrabrim južnim bratom, saj jo ugrešite. Tudi jedno koso sem na skrivnem poslal, ker jim bojda primanjkuje orožja. Ko bi bil imel človek kako staro pihálo, saj vem, da teh najbolj potrebujejo tam doli! Eden ne zmore vsega. — Papež tudi vedno piše: „Ljubi brat!“ Sam ne vem, kolikokrat sem uže poslal svetemu očetu po cekinu, da sem za zadnjega komaj iztuhtal naslov blagoslovu. Tako vidite, ljubec moj, moramo biti rodoljubi na vse kraje odprti. „Šparovec“ najde „cérovca!“

Pa še le bi bil morda utegnil tudi dijakom kaj poslati. A jaz poznam mladež, saj sem bil tudi jaz uže za tenkih nog zaveden Slovenec. Meni se vidi, da slov. mladini gre denar preóblo. Ko bi jaz v tem kaj ukazoval, koval bi za dijake poseben denar, takole na tisti kraj, kakor je rezana tista miza kamnata v národni pesni, da bi denar ne bil tako okrogel in opotéč. Jaz sam vem z iskušnje, da vsak rad kolikor toliko dobro živi, pa nikedar nij pozabiti modrega slovenskega izreka: „Kedor lahnó dobi, lahnó drobi!“ Ta naj velja vam, rodoljubni graški dijaki. Dunajski imajo uže manj preglavice, kajti: „Kedor gre na na Dunaj, naj pusti trebuh zunaj!“ Ne zamerite mi teh dobrih svetov, katere mi narokuje gola golična ljubezen do slov. mladine, katero naj z vami vred bog živi národu v podporo in tolažbo!

Poslal sem vam kranjski mošnjiček, da boste drobiž hranili, kedar ga boste kaj obilo imeli, kar Vam iz globine srcá vošči vaš prijatelj Gal Klešča. Na Robidnem bregu

P. S. Zopet sem odpečatil pismo, da pristavim še par opazek na ravno došle Vaše vrstice. Tri petake izgube to še nij veliko.

teh preiskav se je pokazalo, da trdnost biserov v tej meri narašča, kolikor bolje svetla in lepa je njihova površina. Pri starih, veliko rabljenih biserih se je vrh tega zapazilo, da se njihova trdnost zelo pozgublja, ne le, ker se krog luknjic luščijo, temuč tudi, ker se taiste zaradi vrvice čedalje bolje širijo. Biseri, dolgo hranjeni na vlažnih krajih, razpadejo, kajti strohni, kakor se misli, njihova organska substanca in tako mine njihova obstajljivost. Tehten dokaz temu je okolnost, ker so pri odpiranju necega starorimskega groba v leti 1544 našli 53 precej velicij biserov, koji so, samo dotaknjeni z roko, razpali v prah. Razkropljiva moč trohljivosti, katerej bi nikdo ne pripisaval vpliva na tvrdo biserno telo, stvorila je to do dobra še prej nego v 1200 letih.

Ravno tako različna kakor trdnost je tudi specifična teža biserov. Doseza namreč 2, 3, tudi 2, 6. Ako se vzame, da biser sastaje največ iz ogljeno kisle apnice, tedaj bi bilo

Saj meni se je uže prej dozdevalo, da gonite kravo na oreh! Ali tisti, ki prosi za tiste tri ostale sveče, je pa pasji. Kako uže utemeljuje prošnjo? Da nij tri mesece svetil? Haha!

Domače stvari.

— (Iz Ljubljane) se „Soči“ piše: Koliko se pri nas v belej Ljubljani, v središču Slovenije, brigamo za vedo in omiko, najjasneje priča osoda velike biblioteke ranjcega dr. Coste. Zapustil je bil dr. Costa knjižnico, ki je obsegala nekaj tisoč knjig. Posebno zanimiv je bil nje slovenski oddelek, kajti znano je, da sta doktorja Costa starejši in mlajši od l. 1830 sem jako pridno in vestno zbirala vse slovenske tiskovine. Tako bogate in dovršene zbirke „in slovenskih“ nema nobena, niti javna, niti privatna knjižnica, kakor jo je imela njegova. A nij ga bilo človeka na Slovenskem, nij ga bilo zavoda niti na Slovenskem, niti na Avstrijskem, ki bi bil kupil to silno zanimivo zbirko. Kupila jo je ruska vlada za petersburško univerzitetno knjižnico. Tudi njegove nemške knjige nijso doma ostale. Te dni so odšle v Augsburg, kjer jih je kupil neki knjigotržec. Naši očetje so bili drugačni možje, nego smo mi! Kupili so Zoisovo, kupili Kopitarjevo biblioteko za drag denar, ter postavili jih v licejsko knjižnico v večem spomin teh dveh vrlih sinov slovenskih, mi pa se še za to ne brigamo, kar se nam za mal denar ponuja! Mej Costinimi knjigami, ki so šle v Peterburg, se nahaja tudi prezanimiv rokopis Matije Čopa o zgodovini sloven kega slovstva!

— (Denes) je slovensko gledališče.

— (Iz Celja) se nam 14. t. m. piše: Letos bode vojaška stava v celjskem okraji tako-le: v Mozirji dné 10. in 11. aprila. Na Vranskem dné 12. aprila. V Celji dné 18. aprila za mesto Celje in 19. 20. 21. 22. 24. 25 in 26. aprila za okraja okolica Celje in Laški trg. — Dné 8. in 9. maja v Št. Martnem; dné 11. 12. in 13. maja v Konjicah. C. kr. okraj. glavarstvo in mestno celjsko županstvo sta se porazumela, pijane, pevajoče itd. fante zapreti, kateri bi po Celji razsajali.

— (Iz Št. Jurja) n. j. ž. se nam piše: Pretelki ponedeljek je bil tukaj jako številno obiskani semenj. Govoje živine se je prignalo veliko in lepe, tudi konj je bilo precej. Kupci so vendar tožili, da se je živina podražila.

kislega apna, nekoliko mineraličnih solij, mej katerimi je bila tudi navadna kuhinjska sol, koji deli pa so bili vendar-le neznamenit obstanek, kakor tudi 2 do 11 procentov gnjileca v sebi imajočih organskih substanc, maso, katera svedoči, da nastaje biser iz živalskih prvin. Kakor je bilo uže zgoraj opomenjeno, se razkrojitev biserov lahko činja po kemičnem potu s tem, da se prepuščajo vplivu kislin, katere razkroje ogljeno-kislo apnico, mej tem, ko se poizgublja ogljena kislina. Pri tej operaciji pak ostaje organska substanca v obliki nekoliko napetih kožic, koncentrično položenih druga črez drugo; do taistih nemajo kisline nikacega vpliva, ako pak se kuhajo v kaliji, razkroje se skoraj popolnem.

Tudi trdnost biserov je zelo različna. Po Mobi-jevih preiskavah so bili vsi tvrdi od apnenega spatja. Nasproti pak so nekateri se dali se topilnim spatom prasiti, a najtvrdjih se je prijel stoprav apatit. Kot rezultat

moč misliti, da je njegova teža jednaka aragonitu, ker le-ta prezentira apnico v najpopolnejši podobi. A ker ima aragonit teže od 2, 3 do 2, 9, torej se nahaja mej njim in biserom ne ravno nevažna diferenca. Razlagati se daje, da iz organske substance, koja sodržava biser in katera je najmanjše specifične teže, nego apnica; takó se lahko umeje diferenca v teži.

Ako čujemo govoriti o barvi biserov, spominjamo se navadno tistih kot mleko belih, srebrno leskečih se eksemplarov, koje skorej izključljivo upotrebljujejo naši juvelirji. A natvori se je zljubilo jedno in isto tvarino različno izpreminjati in nam darovati biserov, koji ako tudi mej soboj podobni si zavoljo svojih družih lastnostij, vendar imajo najmnogovrstnejše svetle barve. Razen užeimenovane srebrno bele vrste, ki je najvišje cene, dobivajo se tudi: črni, sivo rujavi, rudeče rujavi, granatne barve, blede rožno rudeči, škrlatasti, vijoličasti, blede modri, belo zeleni, svinčene barve in

— (Pijanska smrt.) Z Gorenjskega se piše „Sl.“: Ko gre 13. t. m. Matevž Orel iz Kamenogorice še le po polu dne v Radovljico na semenj, reče nekemu znancu, ki ga je vprašal, zakaj je tako pozen, da bo lahko opravil, kar ima. In res, opravil je, pa opravil žalostno. V Radovljici se je opijanal in zvečer na potu domov sta ga dva prijatelja komaj naprej spravila do Majdnika za tretji del pota. Tukaj pokličeta hišnega gospodarja, da bi pijanega vzel pod streho, in nadejaje se, da se bo to zgodilo, gresta naprej. Pijani Matevž pa je precej za njima nekoliko naprej taval, a kmalu obležal, in drugo jutro so ga našli mrtvega. Mimogredoči otroci misleči, da je živ in pijan, so ga še mrtvega kepali. Nesrečnež zapustil je vdovo z dvema nepreskrbljenima otrokoma.

— (Milodari za pribegle Hercegovince in Bošnjake) [XXVIII. izkaz.] Iz župlic pri Novem mestu poslal in nabral g. F. Finks od sledečih darovateljev in sicer kmetski fantje: Josip Zupančič 1 gld. G. Pelko 50 kr., F. Pelko 50 kr., Jože Šušteršič 40 kr., F. Furlan 30 kr., J. Kastelic 20 kr., Dragotin Kobe 20 kr., J. Pelko, dijak 20 kr., A. Fabjan 15 kr., J. Grabnar 10 kr., J. Sobar 10 kr., F. Peršina 10 kr., M. Horvat 10 kr., J. Horvat 10 kr., J. Novak 10 kr., A. Senica 10 kr., J. Cesar 10 kr., J. Markovič 10 kr., J. Kočevar 10 kr., Baša žand. 20 kr., Kurend žand. 20 kr., F. Vartar 8 kr., F. S. 5 kr., S. 4 kr., F. Gore 5 kr., F. Finks 2 gld. 20 kr., Potem kmetska dekleta: B. Fab. staro srebrno dvajsetico, Marija Derganec 22 kr., M. Purebar 20 kr., N. Purebar 20 kr., M. Sterniša 20 kr., Ter. Vajs 20 kr., M. Peršina 20 kr., M. Golob 20 kr., K. Saje 20 kr., A. Šarcelj 20 kr., J. Pucelj 20 kr., N. Vartar 20 kr., F. Grabnar 10 kr., F. Gimpelj 10 kr., U. Fink 10 kr., M. Vartar 10 kr., F. Štravs 10 kr., M. Štravs 10 kr., U. Erkar 10 kr., M. Šenica 10 kr., F. Može 10 kr., M. Hrovat 10 kr., A. F. 10 kr., sestre Gorševe 25 kr., A. F. 4 kr. Kmetški možje: J. Menk, župan 50 kr., J. Šenica 50 kr., F. Šenica 50 kr., A. Sobar 50 kr., F. Zupančič 50 kr., A. Sterniša 20 kr., J. Zupanec 20 kr., F. Gorenec 20 kr., J. Zupančič 20 kr., A. Peršina 20 kr., M. Hrovat 20 kr., F. Pelko 15 kr., J. Pelko 15 kr., F. Gimpelj 10 kr., J. Peršina 10 kr., M. Golob 10 kr., M. Murn 10 kr., F. Koščak 10 kr., F. Kobe 10 kr., F. Muška 10 kr.,

J. Fabjan 10 kr., J. Lukman 10 kr., F. Markovč 10 kr., J. Robida 10 kr., F. Ster. 5 kr., F. Š. 5 kr., J. Rotar 5 kr., J. Deg. 5 kr., C. 3 kr., G. Pelko 1 gld. 20 kr. Kmetške žene: Franca Šuštaršič 1 gld., F. Mejzelj 40 kr., F. Sterniša 20 kr., U. Derganec 20 kr., J. Grabnar 20 kr., A. Bradač 10 kr., R. Gorenec 10 kr., Fifolt 10 kr., N. Markuš 5 kr., M. T. 6 kr., M. Z. 4 kr., F. Pelko 34 kr. Iz Celja poslal in nabral č. g. vikar Jurij Bezenšek 3 gld. Iz Maribora poslal in nabral č. g. dr. Leopold Gregorec, urednik „Slov. Gospodarja“ od čitateljev „Slov. Gospodarja“ 50 gld.

Prejšnji izkazi 4118 gl. 34 kr. 1000 frankov v zlatu in 3 srebrne dvajsetice, skupaj tedaj 4191 gl. 64 kr. 1000 frankov v zlatu in 4 srebrne dvajsetice.

Odbor potrjuje sprejem s prisrčno zahvalo. J. N. Horak, Vaso Petričič, predsednik. denarničar.

Poslano.

Nagajivost, ali nevednost? Čudno je vendar, da navadno vsaka druga številka „Slov. Naroda“ pot v št. Jur zgreši! Jedenkrat pride redno; a v drugo pa uže mora jeden dan ali pa dva prepoznati, in takrat z nemško poštarko opazko: „St. Georgen a. d. Südbahn“ — Bog vedi od kod priti. Razločno tiskani naslov: „— v št. Jurji na južni železnici“, je menda vendar do ločiven dosti? Koliko železniških stacij pa je: št. Jur na južni železnici? Ali dotični poštni uradniki ne vedo, kako se „St. Georgen a. d. Südbahn“ slovenski reče? Kaj ne dovoljuje postava, da se pišejo slovenski naslovi v one kraje, kjer ljudstvo slovenski govori? Ako dotični g. pošt. uradnik ne umeje takšni naslov; naj se da podučiti, sicer bi se mu mogla nezmožnost v uradovanju poštenem — na Slovenskem spodtikati. Ako pa ovi g. ekspeditor to učinja iz nagajivosti, da bi se jemalo pomaščeval nad slovenskim napisom, je pa uljudno prošnja, da bi se kmalu iztolazil, kajti to neredno dohajanje „Sl. Naroda“, ki uže traja blizu 3 mesece, je skoraj jenmajčene preveč.

Prejemnik „Slov. Naroda“ v št. Jurji na južni železnici. Opozorujemo na to „poslano“ slavno poštno vodstvo. Ur.

Umrli v Ljubljani

od 14. do 16. marca:

Hermin Citerer, 1 l., dete stotnika, za možjano vodenico. — Ivan Stravs, 67 l., v bolnici, za kronično pljučnico. — Jospa Podkrajšek, 54 l., za srčno vodenico. — Barba a. Bolčar, 59 l., vsled slabosti. — Albin Neuman, 6 l., v bolnici, dete de-

rumenkaste — zares bogata nabera, kjer si lahko postreže tudi najizbirnejši okus.

Pri nekaterih biserih se prikazuje neko posebno izpreminjanje barv: svetijo se namreč v barvah mavrice. To spreminjanje barv je, kakor znano, še bolj vidljivo na biserni matici in zovó je sploh iriziranje. Razlagat se da iriziranje iz posebnostno upodobljene površnine biserove in tú si je pridobil veliko zaslugo Dove, ki je pokazal vednosti iz kaoza nevednostnih hipotez pot do čiste luči, katero razširjajo priproste, splošne, znane natvorne postave črez to vprašanje. Dejanska podlaga na kojoj se Dove opéra, je naslednja. Ako se površje biserov mikroskopično preiskuje, se najde, da nij popolnem gladko, temuž, da je pokrito z brezštevilnimi poviški in globelimi se pokažó kot mikroskopično majheni, nepravilno mej soboj zmešani grbanci. Da je tako fino nagrbnčena površina biserova poskušajo nekateri razlagati s tem, kako nastaje. Biser najmer raste, kakor vsa neorganična na-

tvorna tela, in sicer po vednem prejetanju novih delcev na prvotno teló. Pri biseru so skladje brezkončno slabe debelosti koji prouzrokujejo rast. Ti skladje pa tudi bisera ne prevlekó najedenkrat črez in črez, marveč se polagajo v delih, najmanjših, ki si jih moremo misliti, na-nj in ustvarjajo tako hrbte omenjenih grbancev. Časi pak se zapazi mej temi grbanci tudi nekova pravilna urédba, ker v majhenih kurvah prevlekó jeden del površnine biserove. Taki biseri so, na kojih se najlagljeje opazuje iriziranje. Kakor je razlagal Dove, odbijajo namreč razne plani, ki so, kakor povedano nastale, ná-nje padajoče žarke luči in po tako prouzročeni interferenci žarkov luči, se nam vidijo taisti kot barvana luč. Plan biserne matice, ki je ali ravna ali nekoliko nagnjena, je za to po refleksiji nastalo interferenco žarkov luči še veliko bolj pripravnější od tod izvira tedaj se večja intenzivnost v izpreminjanji barv.

(Konec prih.)

lavca, vsled škrlatice. — Josip Dimnik, 3 l., dete delavca, za davico. — Jera Kovač, 16 l., v bolnici, za vročnico. — Ivan Kramar, 56 l., v bolnici, vsled srčne napake.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V nedeljo 19. marca 1876.

Požigalčeva hči.

Igra s petjem v 5 dejanjih spisal češki Josip K. Tyl, poslovenil Josip Staré.

Odgovorni vodja g. J. Kocelj.

O s o b e:

Neža Leskovčeva, premožna platnarica — g. Odičeva. Vrabec, njen brat, kmetski godec — g. Kocelj. Rezka, njegova hči, v Ljubljani v službi — gld. Ledarjeva. Metka, } njene sestre — * * * Nežka, } — * * * Potokarica, vdova — gld. Namretova. Tone, njen sin, krojašk po- magáč — g. Jeločnik. Martin Sekač, mlad mesar — g. Trnovec. Urška, njegova sestra — gld. Podkrajškova. Škrjanec, konjar — g. Gorenec. Janez Verne, naseljenec iz Amerike — g. Schmidt. Peter, mlad Indjanec — g. Kajzel. Stari Primož, grobokop — g. Rus. Sosed Grivec — g. Sturm. Sosed Kosmač — g. Eržen. Katra, hišina pri Leskovčevi — gld. Celáketova. Goršnik, mestni komisar — g. Jekovec. Jabanec, uradnik deželne sodnije — g. Bledkov. Kamenšek, pisar — g. Bezgovce. Pazič, naglednik jetnikov — g. Ivan. Dva birača. Ljudstvo obojega spola. — Godi se v Kostanjevici in v Ljubljani.

Pri predstavi svira c. kr. godba 46. pulka pešcev vojvode Sachsen-Meiningen.

Kasa se odpre ob 1/2 7. uri — Začetek ob 7. uri zvečer.

Prihodnja slovenska predstava bode v nedeljo 26. marca 1876.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezní, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicín in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, in na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žlto, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, ožornost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravnika svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-smart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih i čut-nicnih bolečinah, in sicer tako, da sam od dne do dne vidno ginil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescière pričel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalescière popolnem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenó in okusno hrano, kot najboljši pripomoček, ter ostanem Vaš adani

Gabriel Teschner,

slušatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescière zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem moje društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovljenja moje prisrčne hvaležnosti in popolnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Revalesciere je 4 krat točnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V slehastih puščah po pol funta 1 gold. 30 kr., 1 funt 2 gold. 30 kr., 2 funta 4 gold. 30 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalesciere-Biscuiten v puščah in Revalesciere-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gl., 50 kr., 24 tas 2 gl., 50 kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl. Prodaja: Dr. Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovinah; tudi razpoložljiva določena hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetkih. V Ljubljani Ed. Wahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androvicu. (348)

Dunajska borza 18. marca.

(izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	67	gl.	40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	71		30	
1860 drž. posojilo	111		10	
Akcije narodne banke	897		—	
Kreditne akcije	165		20	
London	115		45	
Napol.	9		26	
C. k. cekini	5		44	
Srebro	103		85	

Dražba.

Vtorek dne 21. marca 1876 po polu dne ob 2 1/2 uri se bodo v tako imenovanem **zverinjaku (Thiergarten)** pri **Fužinah** različne

rože in rastline za okinčanje

po občini dražbi prodale. Natančno pojasnilo se izve pri bolnišničnemu upravitelstvu. (68—3)

Ohranitev zdravja

obstoji večidel v čiščenju in snažnosti sokov in krvi, ter v pospešitvi dobrega prebavenja. To doseči je najboljši in zdatnejši pripomoček:

Dr. Rosa oživljavno mazilo.

Dr. Rosa oživljavno mazilo zadostuje vsem terjavam najpopolnejše, ono oživlja celo delavnost prebavenja, ustvarja zdravo in čisto krv, in život pridobi zopet svojo prejšnjo moč in zdravje. — Ono je za vse bolezni prebavenja, posebno za zadržanost teka, kisloto se riganje, napihovanje, bruhanje, želodčni krči, zastajanje, krvavico (zlati žilo), prenatlačena želodec z jedili itd., gotovi in ozdravljivi pripomoček, kateri si je pridobil zaradi izvrstnega učinka v kratkem času splošno razširjenje.

Velika steklenica 1 gold., mala steklenica 50 kr.

Na stotine priznanjevalnih spisov je razporejenih. Razpošilja se na frankovane dopise proti poštnemu povzetku na vse kraje.

Gospodu B. Fragnerju v Pragi!

Jaz priznavam poln hvalečnosti in kot za sveto dolžnost, poročati, da mi je to od Vas poslano dr. Rosovo oživljavno mazilo za mojo sedem let trajajočo, hudo čutnično bolezen in slabo prebavenje izvrstno ozdravljivalo, ter da sem skoro popolnem zdrav.

Celo leto uže nisem mogel opravljati svojo službo, 6 mesecev ležal sem v bolnici na Dunaji, a vsi pripomočki bili so zastoj, jedino le ta čez vse najizvrstnejši pripomoček ozdravel me je strašnih in nepretrpljivih boleznij. Tedaj najsrčnejša zahvala in prosim, da mi pošljete še dve steklenici dr. Rosovega oživljavnega mazila.

Kajetan Strohmayr, l. r.

St. Egid v Neuwaldu (v s. Av.) 30. jan. 1874.

Glavna zaloga:

V lekarni B. Fragnerja, Kleinseite, na voglu Spornergasse št. 205 v Pragi.

V Ljubljani: pri lekarjih Gabriel Piccoli in Josipu Svobodi; v Kočevju: pri Andreju Braunu; v Celovcu: pri dr. Hausserju, lekarju.

Vse lekarne v Avstriji, kakor tudi večidel materialne štacune imajo zaloge tega oživljavnega mazila.

Tamo se tudi dobiva:

Praško univerzalno hišno mazilo,

gotovi in poskušeni pripomoček za ozdravljenje vseh prisadev, ran in oteklin po 25 kr. in 35 kr.

Mazilo za oglušanje.

Poskušeno in zaradi mnogo zdravniških poskusenj znano kot najgotovnejši pripomoček za ozdravljenje močno oglušanih, ter za pridobitev popolnem izgubljenega sluha. 1 steklenica 1 gold. av. velj. (63—2)

Elik sir iz Kine i Koke,

najboljši do sedaj znani **žetodčni liker**. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Dobiva se jedino le pri (53—3)

Gabriel Piccoli,
lekarju, na dunajski cesti v Ljubljani.

Kažipot po Ljubljani.

Kdor želi inserirati pod to rubriko svoj posel, obrt itd. takó, da je oznanilo uvrsteno skozi tri mesece vsako nedeljo, more to v 4 do 5 vrstah po jako znižani ceni storiti, katera se izve pri administraciji „Slovenskega Naroda“.

Voščene sveče,

in zavitke (Wachsstöckel) vsake vrste za cerkve, pogrebe, in trgovino po najnižji ceni prodaja in se čestiti duhovščini, kakor tudi slavnemu občinstvu pripor. ča zagotavlja, da bo vsem najboljše in hitro postregel. **Oroslav Dolencec,**
(6) svečar, gledališčne ulice št. 140—141.

Tomaž Volta,

na frančiškanskem trgu, pripor. ča svojo zalogo vsake bire usnja po nizke ceni. (11)

Važno za 1876 leto.

Ker se s početkom novega leta prične nova mera, pripor. ča podpisani vse kositarke nove mere, posebno se pa pripor. ča čestitim gospodom duhovnikom po d. želi za vsa dela tega obrta, za pokrivanje stolpov in cerkvenih streh naj si bode z bakrom, s kositarjem ali cinkom itd.

Srečko Noli,
šolski trg št. 295.

Gostilničar „pri Sokolu“

na stolnem trgu, pripor. ča svojo uže staro gostilno. Dalje naznanja, da ima tudi letos izvrstna vina in vedno dobre jedila kakor klobase itd. po nizke ceni. (6)

Kdor potrebuje metrične mere in uteže

kuhinjsko posodo plehasto ali iz vlitega železa, kakor kosišno orodje za polistvo in za zidanje, potem orodje za mizarje, tesarje itd. vse to dobi po najnižji ceni pri **Franc Terčku** (prej Božiču) na glavnem trgu št. 10. (8)

Beste Nähmaschine der Welt

Garancija zanesljiva. — Tudi na vplačevanje v obrokih.

Ljubljana, judovska ulica šte. 228.

(453—7)

Svilo, cvrta, živanke, aparate, pripravo za prsne gube itd. imam vedno v veliki izbiri v zalogi.

Po deželi sprejema moj potovalec, g. J. Globočnik uljudno vsa naročila, ter ob enem podaja potrebni poduk.

Svarilo.

Zaradi od drugih strank dohajajočih ponudb jednako imenovanih strojev naj se nikdo ne da motiti, ker vsak kdor mojo mnogovrstno zalogo obišče, se prepričati more, da je resnično, kar je zgoraj povedano.

V Josip Levcevej

speceriskej štacuni na št. Peterskem predmestju št. 18 tik mesarskega mosta dobi se najboljše blago potem štaj. bruse, kupuje in prodaja na debelo poljske pridelke fižol, krompir, črešnje, repo, zelje, orehe itd. (6)

Najbolje brije, češe in striže

Josip Bukovnik,

na šentpet. predmestju h. št. 9, kateri izvrstni brivec rad pride tudi na dom, ako kdo to želi. (12)

Josip Kantz,

v hiši banke „Slovenije“, (12) pripor. ča vsake vrste žganja, likere, rozolije po najnižjih cenah. Vnanja naročila izvršuje točno in vestno.

Janez Vičič

prodaja kakor pri razprodaji (**Ausverkauf**) 10 do 25 % pod fabriško ceno na debelo in drobno mnogo vrstno kramarsko in gospodsko blago. (6)

Avguštin Götzl,

podobar in pozlatovalec, poštne ulice hiš. št. 57, (poslopje slovenske čitalnice) v Ljubljani, ne zameniti z Leopold Götzl, v istih ulicah v Kozlerjevi hiši! pripor. ča slavnemu občinstvu, zlasti preč. duhovščini in farnim predstojništvom sledeče izdelke: **Oltarje, križeva pota, lece (prižnice), svečnike (lustre), prapore (bandera), neba (baldahine)** po naročilu v vseh velikostih in po najnižji ceni. V zalogi ima zmirom podobe in kipe za oltarje, krsne omare, svečnike in križe za stene, podobe svetnikov in iz narave vsake velikosti in cene na platnu, kositarji in papirji, zrcala itd. posebno dober kup so **oljnaté slike**. Sploh vse, kar spada k cerkvenemu kinu, — vse to **naglo** in po najnižji ceni. Sprejema vsa naročila iz dežele, ter jih natanko in brzo izvrši. (12)

Knjigovez E. Hohn

na starem trgu št. 157 jedini v Ljubljani, prevzema in izdeluje najhitreje, najcenejše vsake vrste dela. Posebno se pripor. ča č. gosp. duhovnikom. (6)

Črevljar Jakob Škerbinec,

v gledališki ulici št. 19 izdeluje vsake bire najboljše črevlje na drobno in debelo; potem prodaja tudi Tržiške črevlje na debelo in drobno po nizke ceni. (6)

Lovrenc Zdešar,

na celovški cesti št. 82, pripor. ča svojo zalogo vsakovrstnih likerov in žganja po nizke ceni. Vnanja naročila izvršuje točno in vestno. (14)

Za Kranjsko jedino in samo pravi pri podpisaneu!

Poleg originalnih

Elias Howe-jevih šivalnih strojev

imam v zalogi izključljivo le jaz

Originalne Singer & Grover & Backer

šivalne stroje

po fabriške ceni na debelo in drobno.

Razum tega imam vedno v zalogi tudi najboljše inozemske stroje po jako znižani ceni in sicer: **Wheeler & Wilson, Grover & Backer** št. 19, **The Little Wanderer** (zadnje na željo ameriške), **Taylor, Germania, Saxonia, Wilcox & Gibbs, Express, Linkoln, Cylinder Elastic**, stroji za valati itd.

Ponarejeni ali uže rabljeni, in iztečeni stroji dobje se po okoliščinah se ve da 25 do 30 % cenejši, so pa tudi za 50 % slabjši in manj vredni kot zgornji.

Tedaj previdnost pri izbiri!

Kdor tedaj solidni in dobri stroj želi, obrne naj se zaupljivo na me, jaz sem se vedno trudil z zanesljivim postopanjem ohraniti moje dobro ime.

Tudi na vplačevanje v obrokih.

Franc Detter.